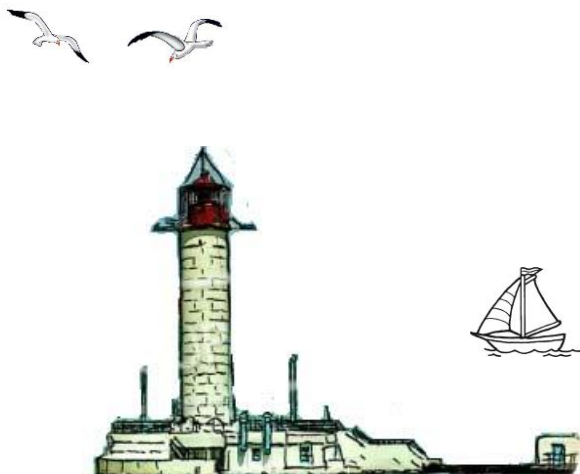

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДП УКРАЇНСЬКИЙ НДІ МЕДИЦИНИ ТРАНСПОРТУ
МОЗ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МЕДИЧНОЇ НАУКИ

БЮЛЕТЕНЬ XXII ЧИТАНЬ ІМ. В. В. ПІДВИСОЦЬКОГО

18 – 19 травня 2023 року

ОДЕСА 2023

ББК 52. 52 Я 431

УДК 929 Підвисоцький В. В. : 61

Організатори – засновники конференції:

Міністерство охорони здоров'я України
ДП Український НДІ медицини транспорту МОЗ України
Одеський національний медичний університет
Наукове товариство патофізіологов України
Українська асоціація медичної науки

Головний редактор

Гоженко А. І.

Редакційна колегія

Бадюк Н. С.

Вастьянов Р. С.

Єфременко Н. І.

Котюжинська С. Г.

Насібуллін Б. А.

Савицький І. В.

Адреса редакції:

вул. Канатна 92, 65039, м.Одеса, Україна

e-mail: badiuk_ns@ukr.net

XXII–і читання В. В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції (18-19 травня 2023 року). – Одеса: УкрНДІ медицини транспорту, 2023. – 179 с.

© УкрНДІ медицини транспорту

**ПДВИСОЦЬКИЙ
ВОЛОДИМИР ВАЛЕРІАНОВИЧ**

24.05.1857 - 22.01.1913

Засновник і декан медичного факультету,
Завідуючий кафедрою загальної патології
Імператорського Новоросійського університету
в місті Одесі
1900-1905

Вельмишановні колеги!

Ми з Вами разом продовжуємо традицію проведення читань присвячених В. В. Підвисоцькому. Це вже ХХІІ читання, присвячені одному з засновників патофізіології в Україні. Впевнений, що ця традиція буде спарияти розвитку патофізіології.

Впевнений, що широкий загал науковців-медиків буде продовжувати справу нашого видатного земляка, спрямованого на розвиток як патофізіології так і взагалі теоретичної медицини, а це є наріжним каменем практичної медицини.

Президент наукового товариства
патофізіологів України, проф.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, representing the name A. I. Gojenko.

А. І. Гоженко

Висновки. У жировій тканині сальника та ПЖК у щурів при метаболічному синдромі відмічено наявність лімфоїдно-макрофагальної інфільтрації, порушення кровообігу в судинах мікроциркуляторного русла та склеротичних змін, що максимально вираженні у сальнику. Є зміни форми адипоцитів та зменшення їх кількості зі зростанням ІМТ, що свідчить про гіпертрофічний варіант ожиріння у щурів. Виявлені патогістологічні особливості жирової тканини сальника та ПЖК можуть знайти застосування при веденні та виборі тактики лікування при МС.

Ключові слова: Метаболічний синдром, жирова тканина, лімфоїдно-макрофагальна інфільтрація, адипоцити, індекс маси тіла.

Key words: Metabolic syndrome, adipose tissue, lymphoid-macrophage infiltration, adipocytes, body mass index

УДК 616.71+616.003+579.26

**ВПЛИВ ЖИРОВОГО ХАРЧУВАННЯ НА РОЗВИТОК
ОСТЕОПОРОЗУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД СТАНУ ЕНДОГЕННОГО
БІОСИНТЕЗУ ОМЕГА-3 ПОЛІЕНАСИЧЕНИХ ЖИРНИХ
КИСЛОТ**

**THE INFLUENCE OF A FAT NUTRITION ON THE
DEVELOPMENT OF OSTEOPOROSIS DEPENDS ON THE
STATUS OF ENDOGENOUS OMEGA-3 BIOSYNTHESIS OF
POLYENATURATED FATTY ACIDS**

¹Левицький А. П., ²Ходаков І. В., ³Селіванська І. О.,
¹Лапінська А. П.

¹*Одеський національний технологічний університет*
²*ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН
України»*

³*Одеський національний медичний університет*

Остеопороз – одна з найпоширеніших хвороб сучасної людини. Майже 25 % людей старше 50 років мають остеопороз, який проявляється суттєвим зниженням мінеральної щільності кісток та атрофією кісткової тканини. Проявами остеопорозу є переломи кісток, пародонтоз і в певній мірі карієс зубів. Особливо

важлива роль остеопорозу в розвитку пародонтозу і пародонтиту, на який хворіє майже 80 % дорослого населення.

Нами запропоновано метод визначення мінералізуючої здатності кісток за співвідношенням активності лужної (ЛФ) і кислої (КФ) фосфатаза. ЛФ продукується остеобластами і остеоцитами, КФ продукується остеокластами.

Як відомо, центральну роль в механізмі мінералізації кісткової тканини займає мембранний фермент Ca^{2+} -АТФаза, яка забезпечує транспорт кальцію. Встановлено також, що активність цього фермента в значній мірі залежить від ω -3 поліненасичених жирних кислот (ПНЖК), які входять до складу мембранних ліпідів.

Нами було показано, що в тваринному організмі існує ендогенний біосинтез ω -3 ПНЖК, який залежить від характеру споживання жирів. Так, звичайна соняшникова олія (ЗСО) з високим вмістом лінолевої кислоти ($\text{C}_{18:2}$ ω -6) значно знижує ендогенний біосинтез ω -3 ПНЖК в тканинах тканинного організму, тоді як оливкова олія і високоолеїнова соняшникова олія (ВОСО) з високим вмістом олеїнової кислоти ($\text{C}_{18:1}$ ω -9), навпаки, суттєво збільшують вміст ω -3 ПНЖК.

В експериментах на щурах, які отримували раціон з різним вмістом ЗСО, було показано, що мінералізуючий індекс (ЛФ/КФ) кісткової тканини пародонту щурів, які отримували безжировий раціон, становив 32,4-37,1, тоді як у щурів, які отримували ЗСО, він був 8,9-16,1. Споживання раціонів з ВОСО, навпаки, дозозалежно збільшувало мінералізуючий індекс від 40,5 до 60,1.

Визначення вмісту ω -3 ПНЖК в ліпідах печінки і сироватки крові показало значне зниження рівня ω -3 ПНЖК у фракції фосфоліпідів і вільних жирних кислот і, навпаки, збільшення їх вмісту при споживанні ВОСО. Споживання ВОСО знижувало суттєво ступінь атрофії пародонта та ураженість зубів карієсом.

Ключові слова: остеопороз, мінералізуюча активність кісток, жирове харчування, пародонтоз.

Key words: osteoporosis, bone mineralizing activity, fatty diet, periodontitis

<i>Котюжинська С. Г., Гончарова Л. В., Шухтіна І. М., Кузьменко І. А.</i>	
РОЛЬ ЛІПОПРОТЕЇНЛІПАЗИ В ПАТОГЕНЕЗІ ЛІПІДНОГО ОБМІНУ	97
<i>Кошак Д. О.</i>	
РОЛЬ ГЛУТАТИОНОВОЇ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕ- МИ В ПАТОГЕНЕЗІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ І МЕТАБО- ЛІЧНИХ ПОРУШЕНЬ СЕРЦЯ ЗА УМОВ ГОСТРОЇ КРОВОВТРАТИ РІЗНОЇ ТЯЖКОСТІ	99
<i>Кремінська І. Б., Заяць Л. М., Антимис О. В.</i>	
КОРЕКТУЮЧИЙ ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ПОМІРНОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ НА УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ СУДИННОЇ СТІНКИ ПРИ ГІПЕРХОЛЕСТЕ- РИНЕМІЇ	101
<i>Кузнецова Г. С., Кузнецова К. С., Гоженко А. І.</i>	
ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ УШКОДЖУЄ ЕНДОТЕЛІЙ СИЛЬНІШЕ, НІЖ ГІПЕРТОНІЧНА ХВОРОБА ТА ІШЕМІЧНА ХВОРОБА СЕРЦЯ	103
<i>Кузьміна І. Ю.</i>	
ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖИРОВОЇ ТКА- НИНИ У ЩУРІВ НА ФОНІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	105
<i>Левицький А. П., Ходаков І. В., Селіванська І. О., Латінська А. П.</i>	
ВПЛИВ ЖИРОВОГО ХАРЧУВАННЯ НА РОЗВИТОК ОСТЕОПОРОЗУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД СТАНУ ЕНДОГЕННОГО БІОСИНТЕЗУ ОМЕГА-3 ПОЛІНЕНАСИЧЕНИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ	107
<i>Матюшенко П. М.</i>	
АКТИВАЦІЯ СЕРОТОНІН- ТА ДОФАМІНЕРГІЧНОЇ НЕЙРОМЕДІАТОРНОЇ СИСТЕМИ НОРМАЛІЗУЄ МОТОРНУ ПОВЕДІНКУ ЩУРІВ З ХРОНІЧНИМ НЕПЕРЕДБАЧУВАНИМ СТРЕСОМ	109